

ÜZENET

A PRÁGAI REFORMÁTUS MISSZIÓS GYÜLEKEZET
HETILAPJA – III. ÉVFOLYAM – 4. SZÁM, 2010. JAN. 24.

Kedves Testvéreim!

Ebben a mai igében egy nagyon szomorú történetet olvashatunk. Hiszen, ha

ténetet, mondhatjuk, hogy több ezer éve történt, és ma már az orvostudomány sok mindent meg tud gyógyítani, amit akkor még nem tudott. Ez igaz is, és Is-

Abban az időben megbetegedett Ahijjá, Jeroboám fia. Ekkor Jeroboám ezt mondta a feleségének: Készülj fel, öltözz áruhába, hogy ne tudják meg, hogy te vagy Jeroboám felesége. Menj el Silóba, mert ott van Ahijjá próféta, aki megmondta nekem, hogy ennek a népnek a királya leszek. Vigyél magaddal tíz kenyeret és kalácsot, meg egy korsó mézet, úgy menj el hozzá; ő majd megmondja neked, mi történik a fiúval. Jeroboám felesége így is tett: felkészült, elment Silóba, és bement Ahijjá házába. Ahijjá azonban már nem látott, mert az öregség miatt hályog támadt a szemén. De az Úr ezt mondta Ahijjának: Jeroboám felesége eljön hozzád, hogy kijelentést kérjen tőled beteg fia dolgában. Te majd így meg így beszélj hozzá, ha megérkezik, mert idegennek tettei magát. Amikor Ahijjá meghallotta az ajtajához érkező asszony lépteinek a neszt, így szólt: Jöjj be, Jeroboám felesége! Miért tetteted magad idegennek? Nehéz küldetésem van hozzád. Menj és mondd meg Jeroboámnak, hogy ezt mondja az Úr, Izráel Istene: Én kiemeltelek a nép közül, és népemnek, Izráelnek a fejedelmévé tettelek. Elszakítottam ezt az országot Dávid házától, és neked adtam. Te azonban nem voltál olyan, mint szolgám, Dávid, aki megtartotta parancsolataimat, és teljes szívből követett engem, és csak azt tette, amit én helyesnek látok. Rosszabbat tettél mindazoknál, akik előtted voltak, mert arra vetemedtél, hogy más isteneket csinálj magadnak: öntött bálványokat az én bosszantásomra, nekem pedig hátat fordítottál. Ezért én veszedelmet hozok Jeroboám házára, és kiirtom Izráelből Jeroboám férfitódait, apraját-nagyját, és teljesen kisöpröm Jeroboám háza népét úgy, ahogyan a szemetet kisöprik. Aki Jeroboám hozzátartozói közül a városban hal meg, azt a kutyák eszik meg; aki pedig a mezőn hal meg, azt az égi madarak eszik meg, mert így mondta meg az Úr! Te pedig készülj, menj haza, mire belépsz a városba, meghal a gyermek. Egész Izráel elsiratja, és eltemetik. Jeroboám hozzátartozói közül csak őt teszik sirba, mert Jeroboám háza népéből csak benne talált valami jót az Úr, Izráel Istene. Támaszt majd az Úr egy királyt Izráelben, aki kiirtja Jeroboám háza népét egy napon. És még más is következik: Megveri az Úr Izráelt, és ingadozni fog, mint a nád a vízben. Kitépi majd Izráelt ebből a jó földből, amelyet őseiknek adott, és elszórja őket az Eufráteszen túlra, mivel bálványoszlópokat csináltak az Úr bosszantására. És kiszolgáltatja Izráelt a vétek miatt, amelyeket Jeroboám elkövetett, és amelyekkel Izráelt is vétekbe vitte. Akkor Jeroboám felesége elindult, és hazament Tircába. Amint belépett a ház küszöbén, meghalt a fia. Eltemették őt, és elsiratta egész Izráel az Úr szava szerint, amelyet kijelentett szolgálja, Ahijjá próféta által.

1Kir 14,1-18

egy szülő elveszíti gyermekét az mindig tragédia. És mint emberi sors, mindig megdöbbentő. Persze, olvasva ezt a tör-

tennek legyen hála a fejlődésért. Azért, hogy adott elhivatott embereket, akik arra tették fel életüket, hogy korábban

rettegett kórokat tegyenek kezelhetővé, gyógyíthatóvá.

Ez a történet mégis félelmetes tanúságokkal szolgál a ma modern emberének is, mivel ez a tragédia messze túlnő ezen. Hiszen itt nem elég a gyermek elvesztése, hanem szembe kell nézni a teljes tragédiával, és leginkább az odavezető úttal. Jeroboám nagy lehetőséget kapott, hiszen megörökölte a királyságot, amely Dávid óta pásztorolta Izraelt. Ő azonban nem azon az úton haladt, melyet elődje kitaposott a számára, hanem letért arról, nem tiszta megfontolásokból. Pedig volt előtte példa bőven. Az akkor még nem túl vastagra hízott történelemkönyv éppen elég tanúsággal szolgált arra, hogy a szövetség megszegése vagy betöltése milyen következményekkel jár az azt elkövetőkre.

A király választhatott: vagy a nép által követett útra lép, – amit meg is tett, – vagy hitvalló módon, elődeihez méltóan kiáll, és ellene áll a népszerűnek, de istentelennek. Nem arról van szó, hogy egy Istenhez ragaszkodó embernek vagy uralkodónak folyton a folyamatos konfliktus lehetőségét kell keresnie, hanem arról, hogy vannak olyan helyzetek, amikor Isten emberének, – főleg ha vezető beosztásban van – tudni kell azt mondani, hogy eddig és ne tovább. Jeroboám király pont itt rontotta el: egy tollvonásába került volna megállítani a romlást, ehelyett ő is beállt a sorba, saját magát és családját is romlásba döntve.

Az persze szinte mellékes, hogy megpróbálták becsapni Isten emberét, úgy vélték, hogy csak egy öregemberrel állnak szemben, és nem az Élő Istennel.

Ez a kísértés sokszor ma is nagy és nem nélkülözi a babonáság bizonyos elemeit sem. Nem szabad azonban elfeledni, hogy ez az Isten oly hatalmas, hogy az Ő szavára állt elő az ég és a föld. Persze könnyű ítéletet mondani és a bálványimádást megtenni egyedüli oknak, de ne feledjük, ma is számos kísértés van arra, hogy Istent letaszítsuk a trónjáról, és akár magunkat, akár valamely nem kézzel csinált, de mégis veszélyes bálványt tegyük a helyére. Erre Izrael életében is számos példa volt, persze mind kudarcba fulladt, és éppen Jeroboám király példája mutatja, hogy akármilyen megátalkodott bálványimádó is volt, az igazán nagy bajban ő is tudta, hogy az igaazán nagy bajban ő is tudta, hogy a mentség csak az Élő Istennél van. Ez valahol benne van az emberben, mondhatni elidegeníthetetlen része.

Az igazi tragédia persze a gyermek, aki Jeroboámnak is a legféltettebb kincse lehetett. Fia elvesztése mindennél jobban fáj a királynak.

Ma is megélhetjük ezt, még ha nem is jeroboámi formában. Ma a világ más fajta bálványokat kínál. Népszerűnek mondható nevelési ötletekkel próbálja a szülők fejét, agyát mérgezni. De ne feledjük, a szülő, egy közösség vezetője, és végső soron azzal a Királlyal van elszámolni valója, akivel Jeroboámnak is volt. És ez az elszámolás még ha nem is feltétlenül ilyen drasztikus módon fog bekövetkezni, mint Jeroboám esetében, de be fog, ehhez nem fér kétség.

Ahogy már említettem, a szülő egy közösség vezetője, és ebben a minőségben komoly kötelességei vannak. Először is a példamutatás. Nagyon nem mindegy,

hogy ő maga milyen személyes példával jár elő a reábízottak körében. Ez azért nagyon fontos, mert Jeroboám ha nem járt volna élen a bálványimádásban, akkor a nép körében sem lett volna olyan népszerű, arról nem is beszélve, hogy meg is tilthatta volna. De fontos, hogy a szó és a cselekedetek összhangban legyenek, mert csak így lesz hiteles, csak így éri el a kívánt hatást. Ezt főleg szülőként nem lehet semmi mással helyettesíteni, de vezetőként is nélkülözhetetlen a példamutatás ereje, annak bizonyoságteljesítő volta. Sokszor egy-egy lelkes élete, sorsa határozta meg a gyülekezet jövőjét, az, ahogyan élt, amilyen bizonyosságot tett az életével. De gondolhatunk Mózesre is, akinek sokkal könnyebb lett volna a fáraóval maradnia, és nem elindulni a néppel. És még lehetne sorolni a bibliai, történelmi példákat. Minden bizonnyal a saját életünkből is lehetne példákat sorolni, amikor egy-egy személy élete fogott meg és találtuk követésre méltónak. Egyszóval a személyes példamutatás jelentőségét egyszerűen nem lehet túlhangsúlyozni, annak jelentőségét eltúlozni.

A tiltás. Kényes kérdés manapság. Népszerű gondolat, hogy nem ezzel kell nevelni. A vezető szereppel együtt jár, főleg ha az ember keresztyén, hogy néha nemet, sőt kategórikus nemet kell mondani. Ne feledjük, hogy ezek nélkül a nemek nélkül ma már nem lenne keresztyénség, nem lenne egyház, talán mi sem lennénk itt. A nagyreményű pszichológusok, akik a tiltás kerülését propagálják, nem fognak fiaink és lányaink vádló szemébe nézni, mikor azok a vég-

leg kisiklott életükkel vádolnak minket. A tiltásnak persze nem szabad öncélúnak lennie, abban is meg kell nyilvánulnia, sőt dominálnia kell a szeretetnek. Így lesz a tiltásból remény, a nemből igen egy jobb felé. Sőt a szeretettel végzett irányítás, vezetés bizalmat ébreszt, és akkor a későbbiekben már könnyebben fogadja el a fenytést a gondjainkra bízott.

Igen, eltelt 2700 év ezóta a szomorú történet óta. De emberileg nem sok minden változott azóta. Intésként, figyelmeztésként ma is ott áll ez a történet, és pont azért, hogy saját életünkben ennek keserűségét ne kelljen, vagy legalábbis ne így megérezni, tanuljunk belőle. Merjük kérni Istent, hogy adjon bölcsességet, hogy megtaláljuk a helyes utat, a keskeny ösvényt, mely az örök életre visz. De bátorságot is kérnünk kell, hogy tudjunk nemet mondani amikor annak van itt az ideje, és ne legyen félelem a szívünkben. Sokszor nem könnyű, sokszor könnyebb sodródni, de Isten nem egyszer megmutatta már, hogy a megmaradás útja nem lehet mindig könnyű, egyszerű.

Ámen

(Elhangzott 2010. január 17-én)

*(A háttérben Manton, G. Grenville
(1878-1932)
Jeroboám felesége a vak profétánál
c. festménye látható)*

2010 - ERKEL FERENC EMLÉKÉV JANUÁR 22 . - A MAGYAR KULTÚRA NAPJA

A **2010. év Erkel Ferenc Emlékév.** A zeneszerző születésének 200., és a **Hymnus** megzenésítésének 165. évfordulójára emlékezünk - Csehországban is. A prágai, ill. csehországi rendezvények sorozatának megnyitójára múlt pénteken, január 22-én került sor. A megnyitó ünnepség dátuma szintén a Hymnushoz kapcsolódik – **Kölcsey Ferenc 1823. január 22-én, csekei birtokán befejezte** költeményének megírását, melynek a „*Hymnus, a` Magyar nép zivataros századaiból*” címet adta. Az idők folyamán ez a cím „*Himnusz*” - ra változott, rövidült.

A Hymnus zenéjére 1844-ben meghirdetett pályázat hatalmas érdeklődés mellett, óriási sikerrel zárult. Erkel Ferencnek – a Nemzeti Színház karmesterének – díjnyertes pályaműve már születése pillanatában nagy reményekre jogosított. Az 1844. július 2-i bemutató alkalmából így írtak róla a Honderű c. lapban: „... Most csak az van hátra, hogy Erkelünk` gyönyörű himnusát többször adassék alkalom hallani, megismerni, megtanulni, annak jelessége kezeskedik, hogy az nem sokára a legnagyobb népszerűséget vivandja ki magának, s valódi magyar néphymnussá válandik...” *Az óhajítás sikerült. A magyar nemzet himnusává a közakarat tette. 1990-ben nemzeti jelképeink sorába a címer és a zászló mellé a Himnuszt is a Magyar Alkotmányba iktatta az Országgyűlés.* (részlet az említett megnyitó ünnepség

Kölcsey Ferenc (1800 - 1838)

programfüzetéből – szerk.megj.)

A Cseh- és Morvaországi Magyarok Szövetségének Prágai Alapszervezete és a Prágai Magyar Kulturális Központ rendezte ünnepség helyszíne a PMKK nagyterme volt. Az esti programot **Dr. Szőke László**, a Magyar Köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, egyben a csehországi rendezvények fővédnöke nyitotta meg. Ezután **Dr. H.Tóth István**, a Károly Egyetem docensének előadását hallgathattuk meg Kölcsey Hymnusáról, annak szerkezeti és tartalmi összetételéről, keletkezésének történelmi és társadalmi

Hymnus, a Magyar nép
Évateros Székelyéből.
Eke. Január. 22d.
1823

Isten áld meg a Magyarok
Jó kedvvel, bőveléssel,
Könyvvel feljebb védő kant
És a hűrd elleni vággal,
Bal vons a kit négen táp
Hosszra né víg esztendőtt,
Megtűnkötte már a nép
A múltat és jövődöt!

Öseinkes felhőzad
Korpat szent bércekre,
Ottbalad nyert szép karát
Benedekének vére.
És merne diágnak Rábjai
Türkának, Dunának
És pád hős magyartjai
Féltirágosának.

És Estünk. Kunság mezején
És kalászat bergettel,

hátteréről. Nemzeti Himnuszunk születéséről **Kaposi Gergely**, a Győri Nemzeti Színház zeneigazgatója tartott előadást, összehasonlítva a magyarok nemzeti imájának zeneiségét más nemzetek himnuszával. Az előadás zenei betétei közt elhangzott pár felvétel az 1844-es pályázatra beküldött kompozíciókból is. Erkel Ferenc Himnuszát a **MILLE DO(re)MI Prágai Magyar Kórus** adta elő. Az ünnepség a Himnusz eléneklésével, majd egy kis borkóstolóval zárult.

Magának a Himnusz dallamának születéséről több legenda, történet is fenn-

maradt. Mi most a legelterjedtebb történetet, Gárdonyi Géza 1910-ben útnak indított anekdotáját tesszük közzé.

“Egy nyári estén nyitva volt a sakkör ablaka. (A Velence-kávéház egy elfalazott része volt a kör szobája.) A szomszéd házban valaki zongorázott. A körben már nem volt senki. A sakk-táblák szanaszét hevertek az asztalokon. Az utolsó játék az enyim volt, s az én társam is elment. Erkel maradt ott, aki csak szemlélője volt a játékunknak. Én még az ottmaradt sakkállásra bámultam (bizonyosra mondhatom, hogy én vesztettem), és így mind a ketten csöndesen ültünk. Aztán, hogy a zongora sűrűn trillázott s egy mesteri kéz futamai áradtak be hozzánk, figyeltem.

– *Hallja, elnök úr?* – mondtam kifelé intve, csupán, hogy mondjak valamit. Az öreg úr a fejét szokása szerint lecsüggesztve ült, s maga elé nézett. A szavamra megmozdult a kezefeje. Legyintett.

– *Klamperozás.*

Vártam, hogy fölkel és elmegyünk, de csak maradt. Ült és hallgatott. A zongora verője is mintha meghallotta volna az öreg úr megjegyzését, elhallgatott. Akkor hozzám fordult az öreg úr és szól az ő szokott álmodozó, csendes hangján:

– *Az ilyen kisasszonyok gyorskezüek. Megtanulják a futamokat, a trillákat, de meg nem értik. Gépek.*

Megvető oldalpillantás. Én magamban hálát adok az istennek, hogy az öreg úr sohase hall engem zongorázni. Ő egy perc múlva folytatja.

– *Egressy is így zongorázott. Trilla és*

Erkel Ferenc (1810 - 1893)

trilla. Az ember bámulja, honnan szedte azt a sok melódiát.

– Hát nem volt mestere a zenének?

– Fene volt. Mikoriban együtt dolgoztunk a Nemzeti színháznál, minden szerzeményét velem iratta át. A Szózatot is én írtam neki zenekarra.

– Úgy-e az a legremekebb munkája Egressynek?

Ezt megint csak azért mondtam, hogy el ne aludjunk.

– Semmi, – felelte az öreg úr. – Nyomorék gyereke Vörösmartinak is, Egressynek is.

Azt hittem elsülyedek.

Néha túlságosan keserű volt az öreg úr. Betegség nehezítette. Talán nem is úgy akarta mondani, csakhogy nem válogatott a szavakban. De az ilyen ember gondolkodásának még az árnyéka is figyelemre méltó. Folytatta:

– Micsoda össze-nem-illés van a szöveg meg a dallam között, mikor mingyárt az elején így kezdi: Hazádnak ren... Mi ez: a: nak ren? Ha csak egy cseppet is gondolkozott volna rajta, valahogy így írta volna a dallamot (S az öreg dúdolta): ... Nem mondom, hogy éppen így, de ahol hangsúly van a szövegben, hangsúlylnak kell a zenében is lennie. Érti?

Elhallgatott, hogy kipihenje a huszonöt szót, amit egymásután mondott el, azután csöndesebb hangon folytatta:

– Én nem pályáztam. Eszem ágában se volt, hogy pályázzak. A himnuszra se pályáztam volna. Hanem egyszer az történt velem, hogy megfog az utcán, a lakása előtt Bartay András. Felhí, és azt mondja odafenn: – Írtál-e himnuszt?

– Nem. Nem is írok. Egressynek hagyom ezt az örömet. Neki az effélékben kedve telik.

– Hát ő megírta már?

– Nem tudom. Csak annyit tudok, hogy pályázik, és engem megkért, hogy írjam át zenekarra. De napról-napra halogatja, pedig most jut eszembe, hogy holnap már lejár a pályázat.

– És te nem veszed észre, hogy ez szándékosság?

– Micsoda szándékosság?

– Hát az, hogy neked eszedbe se jusson pályázni.

– De ha nem is akarok.

– Kell! Nem érted, és nem érzed, hogy ez a pályázat nem a nyomorult aranyaknak szól, hanem az örökkévalóságnak? Amelyik dalt megjutalmazták, azt meg is szentelik. Egy hét múlva milliók ajka zengi vissza és az lesz a dalok dala, az örökkévaló, a halhatatlan, a szerzőjével

együtt.

– *Ezt mondva, – folytatta Erkel, – be-
tuskolt engem a mellékszobába, ahol
egy kopott zongora sárgállott. Odatett
egy ív kottapapirost, melléje a szöveget.*

– *Csináld meg rögtön.*

– *De, bátyám, hova gondol! Nem ciga-
retta-sodrás ez, hogy csak úgy rögtön.*

– *Meg kell csinálnod!*

– *Nem lehet. Késő már!*

Felelet helyet egyet lépett. Kifordult az
ajtón, s ráfordította a kulcsot. Még
csak annyit hallottam, hogy:

– *Alásszolgája.*

Állok, mint Nepomuki János. Hallom,
hogy a külső ajtó is csukódik, záródik.
No kutya-teremtette: szépen vagyunk!
Csend van. Ülök és gondolkozom: hát
hogy is kellene azt a himnuszt megcsi-
nálni. Elém teszem a szöveget. Olva-
som. Megint gondolkozom. És amint
így elgondolkozom, eszembe jut az én
első mesteremnek a szava, aki Pozsony-
ban tanított. Azt mondta:

– ***Fiam, mikor valami szent zenét kom-
ponálsz, mindig a harangok szava jus-
son először eszedbe.***

És ott a szoba csendességében meg-
zendülnek az én fülemben a pozsonyi
harangok. Áhitat száll meg. A kezemet
a zongorára teszem és hang-hang után
olvad. Egy óra nem telik belé, megvan a
himnusz, úgy, amint ma ismeri. Akkor-
ra már visszajött Bartay is. Eljátszottam
neki. Szépnek mondotta. Hazamegyek.
Leírom zenekarra. Másnap benyujtom.
Elérkezik a döntés napja. A színház ün-
nepi díszben. Mert, hogy szavamat ne
felejtsem, nem választott pályabírák
döntöttek, hanem maga a közönség. El-

kezdjük. A közönség feszült figyelem-
mel hallgatja ezt is, azt is. De nem me-
legszik. Végre az enyémre kerül a sor.
Engem a harangszóra való gondolat any-
nyira eltöltött, hogy a zenekari átiratban
is harangszóval kezdtem. Ez már előre
hatott. Az eddigi dallamok mindenfé-
le csiricsári nóták. Semmi mély érzés.
Semmi himnuszi szárnyalás. Az én dal-
lamom egyszerre áhítatra kelt minden-
kit. Az arcok megmerednek. A szemek
megtelnek könnyel.

És alig, hogy az utolsó sor elhangzik,
a tapsolásnak és éljenzésnek orkánya
rázza meg a színházat. Az enyim volt a
dicsőség. Hát lássa: ész kell a zenéhez,
nemcsak klimpi-klampi!”

(Forrás: internet)
(Összeállította: szsk)

GYÜLEKEZETI ALKALMAK

Istentiszteletek:

Vasárnaponként 16.00-tól (a téli időszakban) a gyülekezet Klimentská utcai gyülekezeti termében (Klimentská 18, Prága 1) vagy az „U Klimenta” templomban. Istentisztelet alatti **gyermekmegőrzés/vasárnapi iskola** az 1. emeleti klubhelyiségben. A gyerekeket az istentiszteleti alkalom előtt egy nappal be kell jelenteni a 723/960913-as telefonszámon.

Éles György lelkipásztor a következő telefonszámon érhető el: **+420/776/387179**.

Énekkari próbák: Szerda esténként 18.00-tól, a Nemzetiségek Háza magyar irodájában (Vocelova 3, Prága 2), vagy egyéb megegyezés szerinti helyen.

(mille.doremi@gmail.com)

GYÜLEKEZETÜNK ÉLETÉBŐL

– A SZRKE Diakóniai Központja gyűjtést szervez a Haiti földrengés áldozatainak megsegítésére, melybe gyülekezetünk is bekapcsolódik a mai és a jövő heti istentiszteleten összegyűjtött perselypénnel. Emlékezzünk meg azokról, akik a földrengés okozta csapások terheit szenvedik, alázatos szívvel és hálát adva

Istennek azért, hogy bennünket ezidáig elkerültek ezek a természeti csapások. Nem felejtve az Ige szavát: „**Mid van, amit nem kaptál?**” (1Kor 4,7)

A gyűjtés február 5-ig tart bezárólag. Az adománygyűjtés egyéb módjairól, lehetőségeiről a diakonia@reformata.sk e-mail címen lehet érdeklődni.

PROGRAMAJÁNLÓ

– Csütörtökön, **január 28-án**

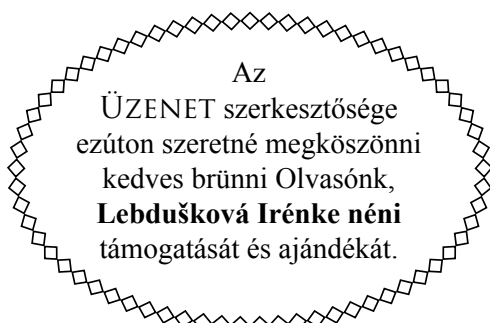
18.00 órai kezdettel kerül vetítésre a PMKK nagytermében

Huszárik Zoltán Csontváry című színes magyar filmdrámája,

Radim Valák filmkritikus előszavával. Egymásba fonódó történetek a színészeiről, aki a híres festő szerepére készül, és magáról a festőről, akinek a színész meg akarja ismerni az életét. A film **Huszárik Zoltán**nak, a **Szindbád** zseniális rendezőjének második, egyben utolsó nagyjátékfilmje.

(hunginst.cz)

ÜZENET – A PRÁGAI REFORMÁTUS MISSZIÓS GYÜLEKEZET HETILAPJA

Felelős szerkesztők: Hlavács Pál, Hlavács Brocko Tünde, Simon Sz. Krisztina.

Lapunkat ingyenesen terjesztjük, de fenntartására bármilyen segítséget örömmel elfogadunk.

E-mail (hetilap rendelések - heti egyszeri küldés elektronikus formában): uzenet@refnet.cz

Banki kapcsolat: 7190131205/4000, **Számlanév:** Dienes Kornélia (Maď. ref. sbor)

IBAN CZ7040000000007190131205, BIC (=SWIFT) BAWACZPP